

Stadions

Wonderen van bouwkunst

Het Vogelnest, de ArenA, Camp Nou, de Opblaasboot. Overal in de wereld staan opvallende stadions die gebouwd zijn door bekende architecten. Ze worden vaak gebouwd voor grote sportevenementen en zijn een visitekaartje van een land of een stad. Maar het stadion is geen uitvinding van de laatste honderd jaar.

Amfitheaters

In de tijd van Grieken en Romeinen stond sport hoog in aanzien. Veel mensen gingen ernaar kijken en daarvoor werden toen al stadions gebouwd. Ze werden amfitheaters genoemd. Het Colosseum in Rome is een van de indrukwekkendste voorbeelden van de bouwkunst uit die tijd. Er konden maar liefst 50.000 toeschouwers in, dat is evenveel als in de Amsterdam ArenA.

Na de val van het Romeinse Rijk verdween sport uit de belangstelling. Er werden lange tijd geen stadions meer gebouwd. Maar aan het eind van de negentiende eeuw werd sport herontdekt. Voetbal werd populair en de Olympische Spelen, een uitvinding uit de Griekse oudheid, werden opnieuw georganiseerd. Er kwam behoefte aan nieuwe stadions.

Olympische stadions

In 1928 werden de Olympische Spelen in Amsterdam gehouden. Daarvoor werd het Olympisch Stadion in die stad gebouwd, een bakstenen gebouw met 34.000 plaatsen. Voor het stadion stond een toren waar het olympisch vuur op brandde. De mensen noemden dit algauw 'het asbakje van Amsterdam'. Sindsdien zijn er meer bijzondere olympische stadions gebouwd. In München staat een olympisch stadion uit 1969 met een doorzichtig dak. Het doet denken aan een grote circustent.

Voetbalstadions

De ArenA in Amsterdam is het eerste voetbalstadion ter wereld met een uitschuifbaar dak. Supporters van Ajax waren eerst niet zo tevreden met de ArenA. 'Je zit veel te ver van het veld,' mopperden ze, 'en de grasmat is een ramp.' Inderdaad moet de grasmat meermalen per jaar vernieuwd worden, omdat het gras te weinig zonlicht krijgt. Het stadion is echter niet alleen voor voetbal, er worden ook grote evenementen in gehouden, zoals popconcerten en modeshows. Camp Nou is het stadion van FC Barcelona. Het is met bijna 100.000 plaatsen het grootste voetbalstadion van Europa. Behalve het Olympisch Stadion, staat in München ook het stadion van Bayern München en TSV 1860. Het wordt de Opblaasboot genoemd. Aan de kleur waarin het stadion verlicht wordt, kun je zien welke club thuis speelt.

Een heel oud stadion

'Goeiemorgen deze morgen, Evert,' grapt het hoofd van vader dat door de tentopening steekt.

Slaperig kijkt Evert hem aan. 'Wat doe je, pap?' zegt hij. 'Het is nog niet eens licht.'

'Vandaag museumdag, Eefie, we moeten een heel stuk rijden. Kom op, over een halfuur zijn we weg.' 'Ik ga niet mee, ik ga gewoon naar het strand met de jongens,' probeert Evert nog, maar zijn vader grijnst alleen. Evert zucht diep. Museumdag. Hoe verzinnen ze het.

Met open mond kijkt Evert om zich heen. Voor het eerst vergeet hij dat hij chagrijnig was vanwege de museumdag. Maar nu hij in het Colosseum in Rome staat, is hij óm. Hij komt vaak in het stadion van zijn thuisclub, en in de ArenA is hij ook wel eens geweest, maar dit stadion is uit de tijd van de Romeinen, het is bijna tweeduizend jaar oud! Goed, het is niet gaaf meer, overal zitten gaten, muren zijn half ingestort, maar toch kun je je heel goed voorstellen hoe het geweest moet zijn in die tijd. Raar alleen dat in het midden, op de plek van de grasmat, allemaal gangen gebouwd zijn, het lijkt wel een doolhof. 'Pap, waarom is de grasmat volgebouwd?' vraagt Evert aan zijn vader, die net de uitleg van de gids gevolgd heeft.

'Er is nooit een grasmat geweest, Evert,' legt zijn vader uit. 'Er lag een houten vloer. De gangen die je nu kunt zien, lagen daaronder. Op die houten vloer lag een dikke laag zand om het bloed op te vangen.'

'Bloed?'

'Ja, het bloed van wilde dieren en van gladiatoren. Want de Romeinen gingen niet voor voetbal naar het Colosseum, ze gingen voor gladiatorengevechten. Als voorprogramma waren er gevechten met wilde dieren, zoals leeuwen, nijlpaarden en krokodillen. En daarna kwamen de gladiatorengevechten. Dat waren zwaardgevechten op leven en dood tussen twee gladiatoren. De gladiatoren waren krijgsgevangenen, zware misdadigers of slaven. De winnaar kreeg een geldbedrag, de verliezer werd gedood. Soms vochten er honderden paren tegelijk. Je begrijpt dat het zand in het Colosseum nogal eens vernieuwd moest worden.'

'Net als de grasmat in de ArenA,' zegt Evert verbouwereerd, 'maar dan anders. Wat denk je pap, al dat vechten, is dat wat hooligans eigenlijk nog steeds het liefste willen zien?'